

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Somijā ir paredzēta īpaša maksājuma rīkojuma procedūra, kas ir izstrādāta tieši attiecībā uz neapstrīdētu parādu piedziņu. Šādās lietās atbildētājam var likt samaksāt viņa parādu prasītājam, izmantojot tā saukto aizmugurisko tiesas spriedumu.

Prasības var celt, iesniedzot arī elektronisku pieteikumu, izmantojot elektronisku prasības pieteikuma veidlapu, kas atrodama Somijas Tiesu administrācijas tīmekļa vietnē (<https://oikeus.fi/en/>). Vairāk informācijas skatiet tēmā "Automātiska apstrāde — Somija".

1.1 Procedūras darbības joma

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Šo procedūru var izmantot saistībā ar visām naudas prasībām, par kurām puses var savstarpēji vienoties, noslēdzot līgumu.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Nē. Nav noteikts ne minimālais, ne maksimālais prasības summas apmērs.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Procedūras izmantošana ir brīvprātīga.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Principā nav paredzēts noteikums, ka atbildētājam ir jādzīvo Somijā. Tomēr, lai procedūru varētu piemērot, ir nepieciešams, lai Somijas tiesai būtu jurisdikcija konkrētajā lietā. Piemēram, saskaņā ar Briseles I regulu jurisdikcija tiek noteikta, ievērojot vispārīgo noteikumu, ka lieta saistībā ar naudas prasījumu ir izskatāma tiesā pēc atbildētāja dzīvesvietas.

1.2 Kompetentā tiesa

Kompetentā tiesa šajos jautājumos ir vispārējā pirmās instances tiesa. Somijā šīs tiesas tiek sauktas par apgabaltiesām (*käräjäoikeus*). Vispārējais noteikums paredz, ka piekritīga ir tā apgabaltiesa, kuras jurisdikcijas teritorijā atrodas atbildētāja dzīvesvieta. Attiecībā uz maksājuma procedūru piemērojami parastie noteikumi par tiesu piekritību (sk. tēmu "Lietu piekritība tiesām — Somija").

1.3 Oficiālās prasības

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Prasības pieteikumi ir jānoformē rakstiski, un tajos ir jāietver noteikta informācija: prasījums, pamatojums (tsumā), jebkādi prasījumi atlīdzināt izdevumus par prasības celšanu, kā arī prasītāja un atbildētāja kontaktinformācija. Prasības pieteikumiem jābūt parakstītiem.

Valsts līmenī veidlapas nav paredzētas. Atsevišķas apgabaltiesas ir izstrādājušas veidlapas, taču to lietošana nav obligāta.

Neapstrīdētus prasījumus var iesniegt, izmantojot arī elektronisku prasības pieteikumu, proti, izmantojot prasības pieteikuma elektronisko veidlapu, kas atrodama Somijas Tiesu administrācijas tīmekļa vietnē (<https://oikeus.fi/en/>).

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Ne prasītājam, ne atbildētājam nav jāpiesaista advokāts. Tomēr advokāta pakalpojumu izmantošana vienmēr ir atļauta.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Prasības pamatojumam jābūt identificētam tā, lai to varētu atšķirt no citiem prasījumiem.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Lietās par neapstrīdētu parāda piedziņu pierādījumi netiek prasīti. Prasītājam ir jāiesniedz pietiekami pierādījumi tikai tad, ja atbildētājs prasījumu apstrīd.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Praksē šķērslis aizmuguriska sprieduma pieņemšanai ir tad, ja atbildētājs pamatoti apstrīd prasības pieteikumā uzrādīto prasījumu, līdz ar ko prasījums vairs nav neapstrīdēts. Ir iespējamas arī citas situācijas, piemēram, prasības pieteikums var tikt noraidīts; tas galvenokārt notiek tad, ja attiecīgajai apgabaltiesai nav jurisdikcijas konkrētajā lietā vai ja prasītājs nenovērš pieteikumā konstatētās nepilnības, neskatoties uz mudinājumu to darīt. Principā ir iespējams arī gadījums, ka prasība tiek noraidīta nekavējoties, ja prasījums ir nepārprotami nepamatots, proti, prasījumam nav absolūti nekāda tiesiska pamatojuma. Citādi tiesa prasības pamatotību nepārbauda.

1.5 Apelācijas sūdzības

Ja atbildētājs nolemj apstrīdēt prasījumu, prasītājs nevar pārsūdzēt konstatējumu, ka prasību nevar virzīt kā neapstrīdētu. Šajos apstākļos lietu izskatīs apgabaltiesa vispārējā civilprocesuālā kārtībā. Taču prasītājs var pārsūdzēt atteikumu pieņemt viņa vai viņas prasījumu vai prasījuma noraidījumu.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Šis jautājums ir formulēts, domājot par tādu sistēmu, kurā vispirms tiek pieņemts "aizmugurisks spriedums / maksājuma rīkojums" un tikai tad atbildētājam tiek dota iespēja iebilst. Somijā vispirms prasība tiek nosūtīta atbildētājam, un gadījumā, ja atbildētājs prasību neapstrīd, tiek pieņemts aizmugurisks spriedums.

Apgabaltiesa aicinās atbildētāju sniegt rakstisku paziņojumu par iebildumu saistībā ar prasību noteiktā termiņā. Termiņu noteiks apgabaltiesa, un tas parasti ir divas līdz trīs nedēļas. Paziņojumā par iebildumu atbildētājam jānorāda, vai viņš vai viņa apstrīd prasību, un gadījumā, ja apstrīd, tad kāds ir apstrīdēšanas pamatojums. Atbildētājs var paziņojumā par iebildumu norādīt arī to, kādus pierādījumus, ja tādi ir, viņš vai viņa grasās iesniegt, un var iesniegt prasību par izdevumu atlīdzināšanu. Atbildētājam ir arī jānorāda kontaktinformācija un jāparaksta atbilde.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja atbildētājs savu paziņojumu par iebildumu iesniedz noteiktajā termiņā, prasību vairs nevar uzskatīt par neapstrīdētu un aizmugurisku spriedumu pieņemt nevar. Šādā gadījumā lieta tiks automātiski izskatīta vispārējā civilprocesuālā kārtībā.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Ja atbildētājs noteiktajā termiņā prasību neapstrīd, tiek pieņemts aizmugurisks spriedums par tādu prasījuma summu, kāda ir norādīta. Spriedums ir izpildāms nekavējoties.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Aizmugurisku spriedumu atbildētājs nevar pārsūdzēt apelācijas tiesā (*hoviouikeus*), bet viņam vai viņai ir iespēja iesniegt apgabaltiesā pieteikumu par lietas izskatīšanu no jauna. Pieteikums izskatīt lietu no jauna nozīmē, ka lieta atkal tiks nodota izskatīšanai apgabaltiesā, kas pieņēma aizmugurisko spriedumu. Pieteikums izskatīt lietu no jauna ir jāiesniedz tiesā 30 dienās no dienas, kad atbildētājs saņēma paziņojumu par aizmugurisku spriedumu. Ja pieteikums izskatīt lietu no jauna netiek saņemts, aizmuguriskais spriedums paliek spēkā.

Lapa atjaunināta: 13/10/2020

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.